

Uchwała Nr 22/1300/2019

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 6 listopada 2019 r.

URZĄD MIEJSKI W DOBREJ

WPLYNĘŁO

12 -11- 2019

4565

Podpis

Four

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561, z późn. zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

stwierdza nieważność

uchwały Nr XIII/100/19 Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 9 października 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na terenie gminy Dobra, w miejscowości Skęczniew, nie stanowiącym jej własności, z powodu naruszenia przepisów prawa wskazanych w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 18 października 2019 r. Rada Miejska w Dobrej powołując się na „art. 18 ust. 2, pkt 15” ustawy o samorządzie gminnym i art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – określiła podmiot, któremu przyznano dotację na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu, zawiadomiła przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały. Termin rozpatrzenia sprawy został wyznaczony na dzień 6 listopada 2019 r.

Rozpatrując sprawę Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Właściwość rad gmin odnośnie stanowienia w sprawach dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującego się w gminnej ewidencji zabytków wynika z przepisu art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067, z późn. zm.). Przepis ten stanowi, że w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub

samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Dotacja, w zakresie określonym w art. 77, może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie przez wnioskodawcę prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków (ust. 2). O udzieleniu dotacji decyduje organ stanowiący w odrębnej uchwale.

Rada Miejska w Dobrej w § 1 ust. 1 badanej uchwały postanowiła, że: „Udziela się dotacji z budżetu Gminy Dobra dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Trójcy Świętej w Skęczniewie, na prace przy zabytku nieruchomym, wpisanym do rejestru zabytków prowadzonego przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, polegające na remoncie więźby i wymianie pokrycia dachowego kościoła parafialnego pw. Trójcy Świętej w Skęczniewie”. W § 1 ust. 2 Rada postanowiła, że: „Wysokość przyznanej dotacji **8 176,80 zł.** (słownie: osiem tysięcy sto siedemdziesiąt sześć złotych 80/100), w tym: 2.1.dotacja w kwocie **1 000,00 zł.** (słownie: jeden tysiąc złotych 00/100) udzielona w ramach środków funduszu sołeckiego Sołectwa Skęczniew na 2019r., dotyczy pozycji nr 18 - Dofinansowanie prac związanych z zabytkiem wpisanym do rejestru zabytków, położonym na terenie gminy Dobra, w miejscowości Skęczniew, zgodnie z załącznikiem Nr 10 do Uchwały Nr III/24/18 Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 27.12.2018r. w sprawie: uchwały budżetowej na 2019 rok ze zmianami;2.2.dotacja w kwocie **2 000,00 zł.** (słownie: dwa tysiące złotych 00/100) udzielona w ramach środków funduszu sołeckiego Sołectwa Strachocice Kolonia na 2019r., dotyczy pozycji nr 21 - Dofinansowanie prac związanych z zabytkiem wpisanym do rejestru zabytków, położonym na terenie gminy Dobra, w miejscowości Skęczniew, zgodnie z załącznikiem Nr 10 do Uchwały Nr III/24/18 Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 27.12.2018r. w sprawie: uchwały budżetowej na 2019 rok ze zmianami;2.3.dotacja w kwocie **1 676,80 zł.** (słownie: jeden tysiąc sześćset siedemdziesiąt sześć złotych 80/100) udzielona w ramach środków funduszu sołeckiego Sołectwa Wola Piekarska na 2019r., dotyczy pozycji nr 25 - Dofinansowanie prac związanych z zabytkiem wpisanym do rejestru zabytków, położonym na terenie gminy Dobra, w miejscowości Skęczniew, zgodnie z załącznikiem Nr 10 do Uchwały Nr III/24/18 Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 27.12.2018r. w sprawie: uchwały budżetowej na 2019 rok ze zmianami;2.4.dotacja w kwocie **3 500,00 zł.** (słownie: trzy tysiące pięćset złotych 00/100) udzielona w ramach środków funduszu sołeckiego Sołectwa Stawki na 2019r., dotyczy pozycji nr 19 - Dofinansowanie prac związanych z zabytkiem wpisanym do rejestru zabytków, położonym na terenie gminy Dobra, w miejscowości Skęczniew, zgodnie z załącznikiem Nr 10 do Uchwały Nr III/24/18 Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 27.12.2018r. w sprawie: uchwały budżetowej na 2019 rok ze zmianami”.

Z powyższego wynika, że kwota dotacji ustalona została ze środków zaplanowanych w ramach funduszu sołeckiego.

Zasady tworzenia funduszu sołeckiego reguluje ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301). Zgodnie z art. 2 ust. 6 tej ustawy środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone we wniosku, o którym mowa w art. 5, są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Analiza tego uregulowania prowadzi do wniosku, że wszystkie warunki wymienione w przepisie muszą być spełnione łącznie.

Również w literaturze przedmiotu wypracowane zostało jednolite stanowisko o konieczności łącznego wystąpienia przesłanek legalizujących finansowanie projektów z funduszu sołeckiego (np. Rafał Kowalczyk, „Fundusz sołecki. Komentarz”, LEX; M. Paczocha, „Fundusz sołecki jako narzędzie realizacji zadań gminy przez sołectwa”, *Finanse Komunalne* 2009, nr 7-8, s. 12; M. Augustyniak „Fundusz sołecki - nowy instrument gospodarki finansowej w sołectwie”, LEX nr 121032/3). Tak więc środki funduszu sołeckiego mogą być przeznaczone na realizację przedsięwzięć, które:

- 1) są zadaniami własnymi gminy,
- 2) służą poprawie warunków życia mieszkańców,
- 3) są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Natomiast art. 7 ust. 1 ustawy stanowi, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Przepis ten zawiera otwarty katalog zadań własnych gminy, do których należą m.in. sprawy kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (pkt 9). Odrębne przepisy mogą uznać inne rodzaje zadań za zadania własne gminy. Spis zadań zawarty w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym nie stanowi samoistnej podstawy do ustanowienia i dokonywania wydatków na ich realizację. Tej podstawy należy upatrywać w ustawach szczególnych. I tak art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowi, że ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie,
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków,
- 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków,
- 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę,
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków,
- 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Rada Miejska w Dobrej w dniu 30 września 2008 r. podjęła uchwałę Nr XVII/137/2008 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty

budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytku. Zgodnie z § 3 ust. 1 uchwały o dotację może się ubiegać każdy podmiot będący właścicielem zabytku spełniającego kryteria określone w § 2 ust. 1 – („Z budżetu Gminy Dobra mogą być udzielone dotacje celowe na prace lub roboty budowlane przy zabytku ruchomym lub nieruchomym, jeżeli zabytek ten spełnia następujące kryteria:

1. znajduje się na stałe na obszarze Gminy Dobra,
2. jest w złym stanie technicznym z zastrzeżeniem § 3 ust. 2 pkt 2 niniejszej uchwały,
3. posiada istotne znaczenie historyczne, artystyczne lub kulturowe dla mieszkańców Gminy”.

Dalsze postanowienia uchwały formułują warunki udzielenia dotacji i tryb postępowania w związku z przyznaniem, przekazaniem, a następnie rozliczeniem dotacji, począwszy od złożenia wniosku przez zainteresowany podmiot. Przepis § 7 uchwały przewiduje, że to Rada Miejska na wniosek Burmistrza Dobrej - (§ 6 uchwały) podejmuje uchwały w sprawie udzielenia dotacji. W uchwale określa się nazwę podmiotu dotowanego, wykaz prac i robót, na wykonanie których przyznano dotację oraz kwotę przyznanej dotacji. Z podmiotem dotowanym Burmistrz Dobrej zawiera pisemną umowę o udzielenie dotacji (§ 8 ust. 1 uchwały).

Fundusz sołecki jest częścią budżetu gminy, co oznacza konieczność stosowania przy realizacji przedsięwzięć finansowanych z tego funduszu zasad ponoszenia wydatków z budżetu. Należy mieć na względzie, że w ramach kompetencji sołectwa do określania przeznaczenia funduszu sołeckiego nie mieści się możliwość planowania i udzielania dotacji. Finansowanie wydatków w formie dotacji należy wyłącznie do kompetencji organu stanowiącego i nie może być planowane w przedsięwzięciach funduszu sołeckiego.

Jeżeli wolą Rady jest udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, to winna wskazać inne źródło sfinansowania tego wydatku a nie środki funduszu sołeckiego.

Biorąc pod uwagę powyższe Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.